

АНОТАЦІЯ

Соломчак Х.О. Формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору. – Кваліфікаційна наукова робота на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки». – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, Дрогобич, 2021.

У роботі теоретично обґрунтовано на засадах особистісно орієнтованого підходу ефективність формування стійкого інтересу в підлітків до занять туризмом у педагогічних умовах літніх оздоровчих таборів (далі – ЛОТ). З'ясовано психолого-педагогічні аспекти цього процесу, обґрунтовано методологічні засади, відтворено алгоритм виникнення у підлітків інтересу до занять туризмом та навчально-виховну модель його формування в педагогічних умовах ЛОТ, визначено форми і методи, на засадах особистісно орієнтованого підходу розглянуто його динаміку за параметрами рівнів мотивації, задоволення особистісних очікувань від перебування в ЛОТ, фізичної прикладної підготовки (в компетенція сили, витривалості, швидкості, спритності).

Проблема формування у підлітка інтересу до занять туризмом виходить за межі компетенції лише фізичного виховання, а є загальною педагогічною проблемою. Підлітковий вік (11/12 – 15/16 років) є найбільш сприятливим для ефективного формування здорового способу життя, вмотивованих занять туризмом, оскільки відбувається перехід від природної потреби в рухах та мандрівках, пізнанні себе та світу до усвідомленої необхідності її задоволення. Джерелом інтересу до занять туризмом є внутрішня мотивація підлітка, яка виникає тоді, коли цілі і завдання щодо занять фізичною культурою, вимоги дорослих (батьків, учителів, вихователів, інструкторів, керівників фізкультури в школі та поза нею) виявляються для підлітка оптимальними, коли їхнє (дорослих) «треба» трансформується в його (підлітка) «хочу». Це поєднання естетичного та етичного рівнів усвідомлення підлітком проблеми і, як засвідчує опитування, на цьому етапі онтогенезу естетичне домінує над етичним.

Інтерес підлітків до занять туризмом є формою емоційного вияву потреби рухової діяльності, що забезпечує скерованість особистісних сил підлітка на її задоволення. Процес формування інтересу до занять туризмом в умовах ЛОТ ми розглянули як мотиваційний, розкрили його діалектику, з'ясували логіку його «технології». Це дозволило відтворити алгоритм виникнення інтересу у конкретизації шести етапів: виникнення потреби займатися туризмом як відчуття підлітком нестачі руху, фізичного навантаження, самопізнання і самовдосконалення тощо → пошук способів задоволення цієї потреби → визначення цілей, напрямів дій → виконання конкретних дій у виборі і в заняттях туризмом → отримання результату як винагороди за виконані дії, що послаблює, зберігає чи посилює інтерес до занять туризмом → відчуття задоволеної потреби в заняттях фізичними вправами та туризмом, що свідчить про стійкий інтерес до цих занять як поєднання *знань* (інтегративних валеологічних), *діяльності* (власне занять фізичними вправами та туризмом – самостійно та спеціально організованих) та *емоційного задоволення* від цієї діяльності.

Методологічні засади формування у підлітків інтересу до занять туризмом у ЛОТ визначені ідеями філософії і педагогіки канікул (А.Болл, Б.Болл, Г.Буранова, Н.Крилова, А.Сотнікова, С.Щекіна та інші), а також настановами особистісно орієнтованого підходу у поєднанні із валеологічним (М.Андрос, І.Бех, О.Вишневський, Т.Круцевич, М.Лук'янченко, Т.Ротерс, Л.Сущенко, В.Туяхова, С.Тупіленко, Н.Тимощук та інші). Суть цих настанов в наступному:

- утвердження позиції підлітка як рівноправного учасника виховного процесу в педагогічних умовах ЛОТ;
- співробітництво педагога (вихователя/інструктора/тренера) з вихованцями за типом суб'єкт-суб'єктної взаємодії, що сприяє взаєморозумінню, співпереживанню, вільному обміну думками, враженнями;
- забезпечення умов повноцінної життєтворчості особистості, що сприяє індивідуальному розвитку підлітка, стимулює його внутрішню мотивацію до занять туризмом;

- створення у заняттях туризмом ситуації успіху, захищеності, підтримки, позитивних емоційних переживань підлітка.

У дисертації створено навчально-виховну модель формування у підлітків інтересу до занять туризмом у ЛОТ, розкрито зміст основних структурних компонентів цього процесу. Визначено зміст понять «інтерес» та «процес формування інтересу до занять туризмом», його мету і завдання в умовах ЛОТ та шляхів і засобів їх досягнення, встановлено теоретико-методологічну основу формування цього інтересу, розкрито належні педагогічні умови, вказано форми і методи в ЛОТ, охарактеризовано вікові особливості підлітків як суб'єктів педагогічної взаємодії, встановлено суб'єкти виховного впливу на підлітка в процесі формування інтересу до занять туризмом в умовах ЛОТ, визначено основні чинники, обґрунтовано розуміння стійкого інтересу до занять туризмом як результату процесу його формування в умовах ЛОТ в єдності інтегративних валеологічних знань, діяльності та задоволення від неї.

З метою забезпечення функціонування моделі розроблено і впроваджено авторський спецкурс «Туризм – це більше, ніж мандрівки», у програмі якого відображено власний педагогічний та передовий тренерський досвід, передбачено використання словесних і практичних, наочних методів, мультимедійних форм, зустрічі з відомими туристами, пропагування ідей спортивної туристичної діяльності тощо. У процесі формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах ЛОТ використано традиційні та інноваційні методи, зокрема розроблену нами методику інформаційно-дослідницького проекту для підлітків «Україна – туристична країна». Завдання проекту підлітки виконували як самостійно, так і в групах, виявляли знакові події українського та світового туризму, особливості розвитку спортивного туризму, знайомились із біографіями знаменитих спортсменів-туристів, з'ясовували правила туристичної мандрівки, склад групи, тактичні дії кожного із учасників та групи в цілому тощо. Візуалізація даної інформації за допомогою інформаційних комп'ютерних технологій, використання Інтернет-ресурсу дозволила закріпити отримані знання у пам'яті підлітків, використати їх у практичних заняттях туризмом.

З метою вивчення динаміки формування стійкого інтересу у підлітків до занять туризмом у ЛОТ нами було проведено дослідну роботу, діагностування підлітків за параметрами рівнів усвідомлення потреб та цілей у заняттях туризмом в умовах ЛОТ та поза ним, особистісних очікувань від перебування в ЛОТ, фізичної прикладної підготовки підлітків (в показниках компетенції туризму).

Результати підсумкового дослідження підтвердили ефективність врахування психолого-педагогічних аспектів формування у підлітків мотиваційної сфери та інтересу до занять туризмом у ЛОТ (вік, стать, потреби, цілі тощо); естетичного та етичного рівнів усвідомлення підлітком проблеми, поєднання освітньо-виховних традицій та інновацій, використання у сучасній системі роботи ЛОТ навчально-виховної моделі формування у підлітків інтересу до занять туризмом, створеної із застосуванням авторського спецкурсу «Туризм – це більше, ніж мандрівки». Впровадження спецкурсу у процес формування у підлітків інтересу до занять туризмом засвідчили важливість вивчення історії світового та українського туризму, природи та культури рідного краю, що формує почуття патріотизму, сприяє усвідомленню потреби гартувати тіло, волю і характер з метою збереження особистого здоров'я та здоров'я спільноти (сім'ї, роду, нації).

Наукова новизна отриманих результатів дослідження полягає у тому, що:

- *вперше* цілісно визначено, теоретично обгрунтовано ефективність процесу формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору на засадах особистісно орієнтованого підходу;

- *уточнено* дефініцію «інтерес до занять туризмом», що дозволило відтворити алгоритм його виникнення та модель його формування на засадах особистісно орієнтованого підходу за параметрами мети, теоретико-методологічної основи, загальних шляхів і засобів, завдань, критеріїв сформованості;

- *встановлено*, що застосування природних засобів (вода, повітря, сонце) і гігієнічних, штучно створених (організація та проведення туристичних походів, фізичні вправи, пісня, змагання, виступ тощо) у педагогічних умовах літнього

оздоровчого табору формує у підлітків стійкий інтерес до занять туризмом у синкретизмі знання, діяльності та задоволення, виконує при цьому соціально-виховну, пізнавальну, розвиваючу роль;

- *подальшого розвитку* набула розробка методики застосування засобів туризму у навчально-виховному процесі в умовах літнього оздоровчого табору та поза ним, яка формує у підлітків стійкий інтерес до цього виду діяльності;

- *встановлено*, що причинами спаду інтересу підлітків до занять туризмом є відсутність в них належної мотивації, яка повинна бути заснована на актуалізації засад особистісно орієнтованого підходу, валеологічної культури особистості та соціальної компетенції. Нестабільний політичний, соціально-економічний стан в державі та суспільстві породжує у молоді протест і протидію, нігілізм і відчуження, нехтування обов'язком щодо власного здоров'я, можливості самопізнання і самореалізації, крайній індивідуалізм. Саме це визначає необхідність реорганізації фізичного виховання в умовах літнього оздоровчого табору та поза ним з процесу регламентованої нормативами щільної рухової активності, у комплексну, міжпредметну, особистісно та суспільно вмотивовану фізкультурно-оздоровчу міжсуб'єктну діяльність.

Практичне значення отриманих результатів визначається розробкою та апробацією в педагогічних умовах ЛОТ програми «Туризм – це більше, ніж мандрівки», укладеної здобувачем на основі передового педагогічного та власного досвіду, створенням діагностичного інструментарію визначення рівня інтересу підлітка до занять туризмом як певного критерію його особистісної та валеологічної культури.

Результати дослідження впроваджено у практику роботи, що документально підтверджено. Основні науково-методичні розробки, положення та висновки можуть бути використані для підготовки студентів закладу вищої педагогічної освіти у програмі спецкурсу «Туризм – це більше, ніж мандрівки», перепідготовки учителів фізичної культури, з числа яких формується контингент інструкторів фізичного виховання в ЛОТ, укладання посібників, організації позашкільної та позааудиторної роботи учнівської та студентської

молоді, науково-дослідної роботи студентів закладів вищої освіти.

Ключові слова: інтерес, літній оздоровчий табір, мотивація, підлітки, процес формування, структурно-змістова модель, спецкурс, туризм.

ABSTRACT

Solomchak Kh. Forming an interest in tourist activity among teenagers in terms of summer recreational camp. – Qualification academic paper work, based on manuscript authorship.

Dissertation for doctoral degree of philosophy in specialty of 001 «Academic, pedagogical disciplines». – Drohobych State Pedagogical University of Ivan Franko, Drohobych, 2021.

In this paper work the effectiveness of developing a stable interest in tourist activity among teenagers in the terms of summer recreational camps (further – SRC) is theoretically based on a personally-oriented approach. It was determined psycho-pedagogical aspects of the process, methodological basis, recreated algorithm of arising interest in tourist activity among teenagers and educational model of its forming in pedagogical terms of SRC, were found forms and methods based on personally-oriented approach, reviewed its dynamics on motivational levels, while satisfying personal expectations of staying at SRC, physical readiness (in meaning of forces, endurance, speed, sprint).

The problem of forming the interest in tourist activity among teenagers is beyond physical education alone, but it is a pedagogical problem in general. Teenage stage of life (11/12 - 15/16 years old) is the most suitable for an effective forming of healthy lifestyle habits, motivated tourist activity, because there is a need in physical activity and traveling, getting to know oneself and the world, as well as conscious need of satisfying such needs. The source for the interest in tourist activity lies in internal motivation of a teenager, which arises when all the objectives and tasks as to physical culture activity meet the demands of the adults (parents, teachers, educators, instructors, physical educator in/out of school) are optimal for a teen, when theirs (adults') «have to» is transforming into his/hers (teenager's) «want to». This is a combination of aesthetic and ethic levels of a teenager's awareness of the problem, and, according to surveys, at this ontogenesis phase, the aesthetic dominates over ethics.

The interest in tourist activity among teenagers is a form of emotional perception for physical activity, which provides and directs teenager's individual

capacities to its satisfaction. We discovered the process of forming the interest in tourist activity in terms of SRC as a motivational, by revealing its dialectic, uncovering the connection of its «mechanics». It allowed us to recreate the algorithm of appearing of the interest by demonstrating the six phases: developing of the need in tourist activity, in a sense of a lack of an exercise, physical activity, self-realization and self-development, etc → looking for means of satisfying such a demand → determining the aims, managing the actions → accomplishing the exact actions as to making a choice for tourist activity → getting the result as a reward for accomplishing the actions, which may lessen, preserve or increase the interest in tourist activity → the feeling of satisfying the need in tourist and physical activities, which speaks about stable interest in such activities as to combination of knowledge (integrative and valeological), activity (in particular, physical and tourist activities - individually and grouped) and emotional satisfaction due to such an activity.

Methodological aspects of forming the interest in tourist activity among teenagers at SRC were determined by the meaning of philosophy and pedagogics of vacation (A. Ball, B.Ball, G.Buranova, N.Krylova, A.Sotnikova, C.Shchekina and others), along with individually-oriented approach teachings in combination with valeological (M.Andros, I.Bekh, O.Vishnevskiy, T.Krutsevykh, M.Lukyancheko, T.Roters, L.Sushchenko, V.Tuiahova, S.Tupilenko, N.Tymoshchuk and others). The meaning of these teachings is in following:

- imposing a teenager's viewpoint as an equal participant of educational process in pedagogical terms of SRC;
- cooperation of a teacher (educator/instructor/coach) with students by the types of individual-subjective interaction, which encourage understanding, compassion, free reciprocating of intellectual and emotional expressions;
- maintaining proper conditions for an individual creativity, which evokes a teenager's individual development, stimulating his/hers internal motivation for tourist activity;
- initiating situations out of tourist activity for success, safety, support, positive emotions of teenagers.

In this dissertation was recreated an educational model of forming the interest in tourist activity among teenagers at SRC, along with revealing the content of the main structural components of this process. It was defined the meanings of the terms «interest» and «process of forming an interest in tourist activity», its aim and task in terms of SRC and its means and ways to achieve them, was established theoretical-methodological basis of forming such an interest, were disclosed appropriate pedagogical terms, were indicated forms and methods at SRC, were characterized teenagers' peculiarities as the objects of pedagogical interaction, were defined the aspects of educational influence on a teenager in the process of forming the interest in tourist activity in terms of SRC, were set the fundamental factors, were grounded the recognition for stable interest in tourist activity as a result of the process of its forming in terms of SRC associating with integrative valueological knowledge, activity and its satisfying.

In order to maintain the functioning of such a model was developed and implemented author's special course «Tourism – is more than just a travel», in the program of which is displayed an individual pedagogical and coaching experience, it was envisioned the using of theoretical and practical, visual methods, forms of multimedia, meeting with influential tourists, spreading the ideas of sport tourist activity and so on. In the process of forming the interest in tourist activity among teenagers in terms of SRC were applied traditional and innovative methods, developed by us exclusively, a method of informative research project for teenagers «Ukraine – tourists country». The tasks of the project were done by teenagers individually and in groups, revealing the outstanding events of Ukrainian and worldwide tourism, peculiarities of sport tourism development, while getting acquainted with biographies of famous sportsmen-tourists, discussing the rules of tourist travel, group members, tactics of every member's actions and group's in general, etc. The visualization of the particular information with the help of informative computer technologies, using internet resources gives the opportunity to attach the knowledge in teenagers' minds, implementing the knowledge into practical tourist activities.

Aiming to study the dynamics of forming a stable interest among teenagers in regards to tourist activity at SRC, we have conducted the research, analyzed the teenagers by the criteria levels as to the awareness of needs and objectives for tourist activity at SRC and elsewhere, personal expectations of staying at SRC, physical practical preparation of teenagers (by indicators of tourist competence).

The results of the final study confirmed the efficiency of taking into the account of psychological pedagogical aspects of forming a teenagers' area of motivation and interest in tourist activity at SRC (age, gender, needs, aims, etc.); aesthetic and ethic levels of teenagers' comprehension of needs, the combination of educational traditions and innovations, using in a modern system at SRC activity of educational model of forming the interest in tourist activity among teenagers, created by the practicing of the special course «Tourism – is more, than just a travel». Implementing the special course in the process of forming the interest in tourist activity among teenagers confirmed the importance of studying the history of world and Ukrainian tourism, nature and culture of our homeland, which results in forming the sense of nationalism, takes part in the awareness of the need to harden body and spirit, in order to preserve one's health and health of community (family, nation).

Scientific novelty of obtained results of the research lies in the following:

- or the first time was fully defined, theoretically grounded the proficiency of the process of forming a teenage interest in tourist activity in terms of summer recreational camp based on personally-oriented approach;

- was the definition of «interest in tourist activity» which allowed to recreate the algorithm of its developing and the model of its forming which was based on personally-oriented approach by criteria of its objective principles, theoretical methodological ground, general ways and means, mentality criteria;

- was established, that by the means of using natural (water, air, sun) and healthful factors, along with unnaturally created (organizing and implementing of the tourist hiking activity, physical exercises, songs, competition, performance, etc.) within pedagogical surroundings at summer recreational camps, we encourage teenagers and form a stable interest in a tourist activity while in syncretism of

knowledge, action and satisfaction, at the same time playing social and educational, cognitive, upgrowth roles;

- the following progress is achieved by the actualization of the methodological practice of the tourist means in the terms of educational process at summer recreational camp and elsewhere, which gives teenagers a stable interest for this kind of activity;

- it's been set up, that the cause of decreasing teenagers' interest in tourist activity lies in the absence of proper motivation, which should be founded on the actualization of the principles of personally-oriented approach, valeological culture of an individual and social competence.

Unstable political, socio-economic status of the state and society brings in teenagers' minds a feeling of protest, nihilism and estrangement, neglecting responsible attitude towards own health, ability for self-knowledge and self-realization, radical individualism. This is exactly what defines the necessity of reorganizing of physical education out of the process of required regulations regarding to heavy physical activity, into a complex, integrative, personally and socially motivated physical and recreational inter-subjective activity in surroundings of summer recreational camp and elsewhere.

Practical meaning of acknowledged results is defined by developing and probation in pedagogical terms of SRC of the program «Tourism is more than just a travel», concluded by the aspirant on the principles of the predominant pedagogical and personal experience, creating the characteristic system of defining the level of interest in tourist activity among teenagers as to specific pattern of their individual and valeological culture. The results of the research were put into practice of the work, which is approved by the documents. The main scientific and methodological processes, status and the closure may be used in pursuance of students' preparation of the pedagogical higher education institutions within the special course program «Tourism is more than just a travel», requalification of teachers of physical education, out of which are formed the number of physical education instructors in terms of SRC, preparing manuals, organizing out-of-school work of pupils and students, a scientific research work of students as to higher education institutions.

Keywords: interest, summer recreational camp, motivation, teenagers, the process of forming, structural and content model, special course, tourism.

**Список публікацій здобувача, в яких опубліковані основні наукові
результати дисертації:**

***Статті в наукових фахових виданнях України та у виданнях, що
входять до міжнародних наукометричних баз даних***

1. Щербанік Х.О. Формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору: постановка проблеми. Молодь і ринок. 2018. № 7 (162). С. 139 – 143.

2. Щербанік Х.О. Структура навчально-виховної моделі формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору Інноваційна педагогіка. Науковий журнал. Одеса: Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. Випуск 7. 2018. С.56 – 59.

3. Соломчак Х.О. Форми і методи для занять підлітків туризмом в педагогічних умовах літнього оздоровчого табору Інноваційна педагогіка. Науковий журнал. Одеса: Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. Випуск 23. 2020. С.39 – 42.

4. Соломчак Х.О. Шляхи удосконалення процесу формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. праць Класичного приватного університету [Редкол.: А.В.Сущенко (голов.ред) та ін.]. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 70. 230 с. Т.4. С. 14 – 17.

5. Щербанік Х.О. Психолого-педагогічне забезпечення формування інтересу у підлітків до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору The 6th International conference – Science and society (August 3, 2018). Accent Graphics Communications & Publishing, Hamilton. – Canada, 2018. 250 p. С.146 – 156.

6. Solomchak H. Forming an interest in practicing tourism activity for the purpose of recreation and well-being of teenagers in a present-day environment. Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej, Częstochowa: Wydawnictwo Akademii Polonijnej «Educator», 2020, 38 (2020) nr 1-1, 324 s. S. 221 – 226.

Опубліковані праці, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації

7. Чепелюк А.В, Щербанік Х.О. Особливості туризму як засобу фізичної активності студентів вищих навчальних закладів Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Випуск 136. 2016. С.211-215.

8. Щербанік Х.О., Чепелюк А.В. Туризм як складова екологічного виховання студентів вищих навчальних закладів Науковий часопис. Серія 15. Випуск 5 К (86) 17. Наукові матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Реалізація здорового способу життя – сучасні підходи», присвяченої 20-ти річчю факультету фізичного виховання Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Київ: Вид. НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. С.374-377.

9. Щербанік Х.О. Вплив спортивно-оздоровчого туризму на організм студентів вищих навчальних закладів: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Тенденції розвитку туристичної індустрії в умовах глобалізації», 27-28 квітня 2017р., Ужгород, С.103-105.

Опубліковані праці, що додатково відображають наукові результати дисертації

10. Гук Н., Щербанік Х. Туризм. Методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2017. 0,8 друк арк. / авт. уч. 0,5 друк. арк..

11. Щербанік Х.О. Проблема дозвілля та відпочинку у педагогічній спадщині Василя Сухомлинського. Педагогіка Василя Сухомлинського: від традицій до інновацій: зб. наук. пр. / за ред. М. Чепіль. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2018. С. 261 – 267. (7 с. / 0,4 д.а.)

12. Соломчак Х.О. Проблеми формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору. Збірник наукових робіт учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Пріоритетні напрями розвитку сучасних педагогічних та психологічних наук». 7 – 8 серпня 2020 р. Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки». 2020. 124 с. С.79 – 82.

REFERENCES

Articles in scientific professional journals of Ukraine and in publications included in international scientometric databases

1. Shcherbanik Kh.O. (2018). Formuvannia u pidlitkiv interesu do zaniat turyzmmom v umovakh litnoho ozdorovchoho taboru: postanovka problem [The adolescents' formation of interest in pursuing tourism in the context of a summer health camp: the statement of the problem]. *Molod i rynok*. 2018. № 7 (162). S. 139 – 143.

2. Shcherbanik Kh.O. (2018). Struktura navchalno-vykhovnoi modeli formuvannia u pidlitkiv interesu do zaniat turyzmmom v umovakh litnoho ozdorovchoho taboru [Structure of educational-excellent model forming in interviewers to visit tourism in the conditions of the summer health camp]. *Innovatsiina pedahohika. Naukovyi zhurnal*. Odesa: Prychornomorskyi naukovodoslidnyi instytut ekonomiky ta innovatsii. Vypusk 7. 2018. S.56 – 59.

3. Solomchak Kh. O. (2020). Formy i metody dlia zaniat pidlitkiv turyzmmom v pedahohichnykh umovakh litnoho ozdorovchoho taboru [Forms and methods for adolescents' tourism classes in the pedagogical conditions of the summer recreation camp]. *Innovatsiina pedahohika. Naukovyi zhurnal*. Odesa: Prychornomorskyi naukovodoslidnyi instytut ekonomiky ta innovatsii. Vypusk 23. 2020. S.39 – 42.

4. Solomchak Kh.O. (2020). Shliakhy udoskonalennia protsesu formuvannia u pidlitkiv interesu do zaniat turyzmmom v umovakh litnoho ozdorovchoho taboru [Means to improve the process of evoking an interest in hiking among teenagers in terms of summer wellness camps]. *Zbirnyk naukovykh prats «Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnikh shkolakh» №70/2020* S. 14 – 17.

5. Shcherbanik Kh.O. (2018). Psykholoho-pedahohichne zabezpechennia formuvannia interesu u pidlitkiv do zaniat turyzmmom v umovakh litnoho ozdorovchoho taboru [Psychological and pedagogical support for the formation of interest in adolescents in tourism in a summer health camp]. *The 6th International conference – Science and society (August 3, 2018)*. Accent Graphics Communications & Publishing, Hamilton. – Canada. 250 p. S.146 – 156.

6. Solomchak Kh.O. (2020) Forming an interest in practicing tourism activity for the purpose of recreation and well-being of teenagers in a present-day environment. *Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej*, Częstochowa: Wydawnictwo Akademii Polonijnej «Educator», 2020, 38 (2020) nr 1-1, 324 s. S. 221 – 226.

Published works, certifying the approbation of the dissertation materials

7. Chepeliuk A.V., Shcherbanik Kh.O. (2016). Osoblyvosti turyzmu yak zasobu fizychnoi aktyvnosti studentiv vyshchykh navchalnykh zakladiv [Features of tourism as a physical activity of students in higher education]. *Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu*. Vypusk 136. S.211-215.

8. Shcherbanik Kh.O., Chepeliuk A.V. (2018). Turyzm yak skladova ekolohichnoho vykhovannia studentiv vyshchykh navchalnykh zakladiv [Tourism as a component of ecological education of students of higher educational institutions]. *Naukovyi chasopys. Seriia 15. Vypusk 5 K (86) 17. Naukovi materialy IKh Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Realizatsiia zdorovoho sposobu zhytia – suchasni pidkhody»*, prysviacheno 20-ty richchii fakultetu fizychnoho vykhovannia Drohobyskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. – Kyiv. Vyd. NPU imeni M.P. Drahomanova, S.374-377.

9. Shcherbanik Kh.O. (2017). Vplyv sportyvno-ozdorovchoho turyzmu na orhanizm studentiv vyshchykh navchalnykh zakladiv [The impact of sports and health tourism on the body of students of higher educational institutions] *Materialy Mizhnarodnoi Naukovo-praktychnoi konferentsii «Tendentsii rozvytku turystychnoi industrii v umovakh hlobalizatsii»*, 27-28 kvitnia 2017r., Uzhhorod., S.103-105

Published papers that further reflect the scientific results of the dissertation

10. Huk N., Shcherbanik Kh. (2017). Turyzm. Metodychni rekomendatsii do vykonannia indyvidualnykh zavdan. Drohobych: Redaktsiino-vydavnychi viddil DDPU imeni Ivana Franka. 16 s./ avt. uch. 0,5 druk. ark.

11. Shcherbanik Kh.O. (2018). Problema dozvillia ta vidpochynku u pedahohichnii spadshchyni Vasylia Sukhomlynskoho [The problem of leisure and recreation in the pedagogical heritage of Vasyl Sukhomlynsky]. *Pedahohika Vasylia*

Sukhomlynskoho: vid tradytsii do innovatsii: zb. nauk. pr. / za red. M. Chepil. Drohobych. S. 261 – 267. (7 s. / 0,4 d.a.).

12. Solomchak Kh.O. (2020). Problemy formuvannia u pidlitkiv interesu do zaniat turyzmom v umovakh litnoho ozdorovchoho taboru [Problems of formation of teenagers' interest in tourism in the conditions of a summer health camp]. Zbirnyk naukovykh robit uchasnykiv Mizhnarodnoi Naukovo-praktychnoi konferentsii «Priorytetni naprjamy rozvytku suchasnyh pedahohichnyh ta psyholohichnyh nauk». 7 – 8 serpnia 2020r. Odessa: HO «Pivdenna fundacia pedahohiky». 2020. 124 s. S.79 – 82.